

pouze §§ 104 a 15 konk. ř., takže by šlo zase jen o konkursní pohledávku, která se přeměňuje v pohledávku peněžní. Není proto ani zapotřebí zabývatí se výkladem § 14 konk. ř.

Čís. 15197.

Odporovacia žaloba je žalobou o plnenie alebo trpenie a nie žalobou určovacou; vyrieknutie bezúčinnosti právneho úkonu má len ráz predurčujúci a nemusí byť pojaté do žalobnej žiadosti vedľa žiadosti o plnenie alebo trpenie. Nepripustné je domáhať sa púheho výroku o bezúčinnosti právneho úkonu.

(Rozh. z 13. mája 1936, Rv III 1093/35.)

Dlužníci žalující strany Peter Ď. a jeho manželka podpísali žalovnému dlžný úpis a povolili mu, aby si na základe tohoto dlžného úpisu dal na ich nehnuteľnosti vložiť záložné právo. Žalujúca strana napadla tento právny úkon svojich dlžníkov odporovacou žalobou, v ktorej sa pôvodne domáhala súdneho výroku, že dotyčné záložné právo je neplatné a že sa nariaďuje jeho výmaz; žalobný petit modifikovala pozdejšie tak, že žiadala, aby bolo uznané, že vložené záložné právo je voči nej (žalujúcej strane) bezúčinné.

Súdy všetkých troch stolíc žalobu zamietly. Najvyšší súd z týchto dôvodov: Podľa § 13 odp. ř. je nutné, uviesť v odpůrčí žalobě, v jakém rozsahu a jakým způsobem má žalovaný pro uspokojení věřitele něco plniti nebo trpěti. Z toho plyne, že žaloba odpůrčí jest žalobou o plnění aneb trpění, nikoli však žalobou určovací a že je nepřipustna žaloba, domáhající se jen prohlášení bezúčinnosti právního jednání. Prohlášení bezúčinnosti právního úkonu jest pouze rázu předurčujícího a nemusí býti pojato do žádosti žalobní vedle žádosti o plnění aneb trpění (srov. rozh. Sb. n. s. č. 9230 a 10294). Neobstojí proto žaloba dovolatelky, přednesená u soudu první stolice v modifikovaném znění, aby bylo uznáno právem, že zástavní právo, o které jde v souzené rozepři, jest bezúčinné vůči dovolatelce. Proto odvolací soud bez porušení právních pravidel potvrzením rozsudku soudu první stolice žalobu zamítl.

Čís. 15198.

Zvukový film, keď má ráz osobitého diela samostatného, je kinematografickým dielom podľa § 37 aut. zák. a nie spojeným dielom podľa odst. 2 § 11 aut. zák.; autorské právo k rozmnoženiu, verejnému predvedeniu prislúcha v takomto prípade len usporiadateľovi filmu resp. tomu, na koho usporiadateľ svoje právo previedol (výrobcovi filmu).

(Rozh. z 13. mája 1936, Rv IV 444/35.)

Podľa prednesu žaloby hrali I. žalovaná strana, majiteľka kinematografu, a II. žalovaný, jeho prevodzovateľ, na kinematografických predstaveniach, konaných v onom kinematografe, zároveň s premiétaním zvukových filmov — na pás týchto zvukových filmov natočené skladby členov žalujúceho »Ochranného sdružení autorského čl. skladateľov, spisovateľov a nakladateľov v Prahe« resp. skladby takých cudzích skladateľov, ktorí naň preniesli svoje autorské práva. Keďže však žalovaní nezaplatili žalujúcemu ochrannému sdružení autorský honorár, domáhalo sa toto žalobou, oprenou o ustanovenia §§ 27 a 30 aut. zák., odškodného podľa sadzobníka schváleného ministerstvom školstva a národnej osvety a aj zisťovacích výloh, spolu 6.165 Kč 20 h

O b a n i ž š i e s ú d y žalobu zamietly. O d v o l a c í s ú d pri tom prevzal a poukázal na tieto dôvody súdu I. stolice: V súdenom prípade ide o prevodzovanie zvukového filmu. V tom čase, keď bol vynesený autorský zákon (zák. č. 218/1926 Sb. z. a n.), zvukový film nebol ešte známy a o otázkach, ktoré vznikajú v súvislosti s ním, niet v autorskom zákone zvláštnych ustanovení. Zvukový film treba preto podradiť pod všeobecný pojem spojeného diela podľa § 11 aut. zákona. Ide tu totiž o dvoje právo a svojakú reprodukciu: hudobnú nástrojom mechanickým a optickú reprodukciu kinematografickú. Podľa názoru súdu: len čo dal autor diela svolenie, aby jeho dielo bolo použité k preneseniu na nástroj alebo zariadenie slúžiace k mechanickému prednesu a svolil k tomu, aby zariadenie, obsahujúce takto prenesené dielo, bolo dané do obehu, dal tým implicitne aj svolenie k verejnému prevádzaniu svojho diela takými zariadeniami a nástrojmi, tak že ich použitie k verejnému prevádzaniu diela nie je zásahom do práva autorského a preto žaloba nie je opodstatnená. Toto stanovisko podporuje aj tá okolnosť, že by skladby hudobných skladateľov bez práva ich verejného prednesu pre filmovú spoločnosť, ktorá ich kúpila, nemaly žiadnu obchodnú hodnotu. Úmysel skladateľov a filmovej spoločnosti, právneho predchodcu I. žalovanej strany, mohol byť tedy jedine ten, aby kúpou práva natočenia hudobnej skladby na filmové pásmo získala filmová spoločnosť aj právo verejného prednesu týchto skladieb. Film má ten účel, aby bol v kinách verejne prednesený a pretože k zvukovému filmu patrí nerozlučne aj hudba, je samozrejmé, že kúpou práva natočenia hudobnej skladby na filmové pásmo odkúpila filmová spoločnosť aj právo verejného prednesu filmu, a keď hotový film predala druhému kupcovi (pôžičovní), od ktorého ho I. žalovaná strana za úplatu dostala do nájmu, mala táto žalovaná právo verejne predniesť zvukový film bez toho, že by musela platiť prevodzovací honorár alebo náhradu škody žalujúcej strane.

K týmto dôvodom odvolací súd ešte dodal: Odvolací soud k důvodům prvního soudu, které přijímá, dodává toto: 1. Výroba zvukového filmu a jeho bezpodmínečné určení k veřejnému předvedení nepřipouští dělení práva autorského na právo autorské ke koncepci kusu a právo autorské ke zvukovému doprovodu nebo hudebním vložkám. Způsob výroby připouští jen společnou reprodukci optickou a hudební. Technicky tuto reprodukci nemožno dělit, má-li vůbec býti řeč o zvukovém filmu.

2. Po stránce právní možno jedině upotřebiti na zvukový film, který v době vydání našeho autorského zákona ještě nebyl zaveden, ustanovení odst. 3 § 11 aut. zák. per analogiam tak, že k provozování zvukového filmu stačí povolení toho, komu přísluší autorské právo k součásti optické. Eventuální provozovací honorář musil by si hudební autor vyjednatí a dáti vyplatiti od toho, kdo má právo k optické reprodukci, ale nikoli od pořadatele filmového představení.

N a j v y š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a uložil mu ďalšie pojednávanie a nové rozhodnutie.

D ô v o d y:

Pro řešení sporné otázky možno vycházeti především z ustanovení § 37 aut. zák., podle kterého původce samostatného kinematografického díla anebo díla zhotoveného p o d o b n ý m z p ů s o b e m, jakož i takových děl, zhotovených podle díla literárního neb uměleckého, má právo dílo veřejně mechanickými nebo optickými zařízeními předváděti (§ 36 aut. zák.), pokud dal u s p o ř á d á n í m anebo s p o j e n í m vylíčených událostí dílu r á z o s o b i t é h o d í l a s a m o s t a t n é h o.

Třebas při účinnosti zákona č. 218/1926 Sb. z. a n. nebyly ještě známy z v u k o v é filmy, přece možno podle širokého doslovu § 37 i je podřaditi pod cit. ustanovení, které dává pořadateli díla ještě větší právo nežli ustanovení věty 1. § 11 o souborných dílech.

Ale i tento předpis poskytuje pořadateli původcovské právo k c e l k u, kdežto ostatním autorům jen k jejich jednotlivým příspěvkům. Zákonným předpokladem je tu, jde-li v konkrétním případě o dílo souborné, t. j. o literární nebo umělecký c e l e k, tedy podstatně o totéž, co je uvedeno v § 37 cit. zák.

Nižší soudy vycházely při řešení sporu se stanoviska, že v konkrétním případě jde o díla spojená, t. j. literární, hudební a fotografická, ke kterým však zůstávají původcovská práva jednotlivých autorů podle odst. 2 § 11 cit. zák. nedotčená. Pro tento svůj závěr nezjistily však skutkového stavu v příčině filmových děl uvedených v žalobě. Odvolací soud určitv, že u zvukového filmu nelze reprodukci dělití a že k provozování zvukového filmu stačí povolení toho, komu přísluší autorské právo k optické části, dostal se do rozporu s převzatým stanoviskem soudu I. stolice, že zvukový film, ať je už jakýkoliv, je jen spojené dílo.

Přisvědčiti třeba stanovisku dovolací žádosti, že v tomto případě není na místě analogie, kterou odvolací soud vyvozuje z ustanovení odst. 3 § 11 cit. zák. v prospěch autora optické části.

Bude proto rozhodné jen to, jsou-li zvukové filmy, uvedené v žalobě, díla spojená z literárního, fotografického (kinematografického) a hudebního díla, to jest: mohou-li jednotlivé složky samostatně existovati, jsou-li oddělitelny a n e n í - l i z d e n a d ř a z e n é č i n n o s t i p o ř á d a t e l o v y. Jen v tomto případě bude možno podle zákona posuzovati příslušné zvukové filmy jako díla spojená, jinak však jde o osobitá díla samostatná, a tu příslušelo by autorské právo k rozmnožení, veřejnému předvedení zvukového filmu jen jeho p o ř á d a t e l i (§ 36 odst. 1

a § 37 cit. zák.), resp. tomu, komu pořadatel toto právo postoupil (výrobci filmu).

Z toho plyne, že pro posouzení otázky podle platného práva, přísluší-li autorům hudební části zvukového filmu s a m o s t a t n é právo k veřejnému přednesu skladeb též zařízením určeným k mechanickému přednesu, v tomto případě f i l m o v ý m p á s m e m (viz § 27 aut. zák. a co se týká zahraničních autorů § 2 cit. zák. a čl. 14 rev. bernské úmluvy z 13. listopadu 1908), resp. přísluší-li jim anebo žalujícímu Ochrannému sdružení (následkem postoupení provozovacích práv) nárok na zapravení přiměřeného provozovacího honoráře proti pořadateli takého provozování (v tomto případě proti majiteli licence a provozovateli biografu), bude třeba zjistiti, zodpovídají-li všechny zvukové filmy, uvedené v žalobě, náležitostem § 37 aut. zák., resp. pokud jde o zahraniční autory ustanovení odst. 2 14. článku rev. bernské úmluvy, které s prve citovaným je v podstatě stejného obsahu, při čemž poukazuje se na shora vyložené směrnice.

Protože v souzeném případě jde o otázky technické povahy, k nimž řaditi jest též otázky uměleckého zpracování, bude třeba vyžádati k označenému účelu posudek znaleckého sboru zřízeného ve smyslu § 62 cit. zák.

Proto bylo nutno napadený rozsudek rozvázati podle § 543 Osp.

Odvolacímu soudu se ukládá, aby v dalším průběhu sporu učinil opatření podle § 15 vlád. nařízení z 10. února 1927 čís. 10 Sb. z. a n. a po sdělení příslušného posudku znova rozhodl o tom, o jaký druh díla tu jde, a zda autoři jeho hudební části přesto, že převedli svoje právo k natočení skladeb na filmový pás na filmové výrobní (což žalující strana na č. 1. 3 výslovně připustila), zachovali si vzhledem na povahu zvukového filmu právo k jeho veřejnému provozování, resp. k autor-skému provozovacímu honoráři.

Podle výsledku dotyčných zjištění bude třeba, aby odvolací soud zabýval se též otázkou, zda autoři, i když dali svolení k reprodukci, mohli se účinně vzdáti nároku na provozovací honorář b e z s v o l e n í žalujícího sdružení, kterému případně už dříve svoje provozovací práva postoupili.

Čís. 15199.

Ustanovení § 11 zák. čís. 26/29 Sb. z. a n. nelze užiti na smíry, jimiž strany upravily otázku náhrady škody vzniklé z opominutí povinnosti zaměstnavatelovy přihlásiti zaměstnance k pensijnímu pojištění.

Smír takový vztahuje se i na vyšší nárok podle zák. čís. 125/31 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 14. května 1936, Rv I 769/36.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované firmy jako dozorce od 1. září 1907 do 22. dubna 1922. Tvrdě, že byl firmou přihlášen k pensijnímu pojištění pozdě a že proto dostává pensijní dávky nižší, než na které by